

Forensisch experte **Karolien Van Dijk** hekelt gang van zaken in krimiserie

'De werkelijkheid is veel complexer'

Misdaadseries op tv zijn erg populair: denk maar aan 'CSI', 'Navy NCIS' en sinds kort ook 'Bones' op KANAALTWEE. Volgens forensisch wetenschapper Karolien Van Dijk (28) nemen de makers echter vaak een loopje met de realiteit. 'Ze vinden duidelijke sporen zoals schoenafdrukken of haren met de wortel eraan vast. In het echt is het andere koek!'

Karolien Van Dijk leidt het eerste onafhankelijke bureau voor forensische wetenschap in ons land en heeft naam gemaakt door haar inbreng bij belangrijke assisenzaken. Na haar studies scheikunde trok ze naar de universiteit van Strathclyde (Schotland), een gekende instelling in de forensische wereld. Sinds een jaar bestudeert ze oude dossiers en zoekt ze naar nieuwe invalshoeken in het sporenonderzoek. Ze speurt naar slordigheden, zwakke punten en vergeten sporen, om een tweede opinie te geven. 'Zelf doe ik geen laboratoriumonderzoek. Ik heb er de apparatuur niet voor en al evenmin de tijd, want ik doceer ook nog aan de Hogeschool van Amsterdam op het departement forensisch onderzoek', legt ze uit. **Hoe komt iemand erbij forensisch wetenschapper te worden?**

Mijn vader werkte bij de gerechtelijke politie en hij vertelde er vaak over, zonder uit de biecht te klappen, natuurlijk. Ik vond het boeiend hoe al die puzzelstukjes in elkaar vielen. Op mijn achttiende wilde ik me al in de forensische wetenschappen verdiepen, maar op aanraden van mijn vader ben ik eerst scheikunde gaan studeren. Mijn stage heb ik gedaan

op het laboratorium voor Wetenschappelijke en Technische Politie en het NICC in Brussel. Daar kon ik zien hoe het allemaal echt in zijn werk ging, en ook wel hoe ik reageerde als ik in aanraking kwam met een lijk. Want als je dat niet kan verwerken, heeft het weinig zin forensisch wetenschapper te worden. Maar het werk boeide me, en dus ben ik me aan de universiteit van Strathclyde gaan specialiseren.

Waarom ben je niet gewoon bij de politie gegaan?

Ik heb deelgenomen aan de examens voor commissaris, maar toen bleek dat ze me niet konden garanderen dat ik in een lab zou terechtkomen, was de zin een beetje over. In Groot-Brittannië is het gebruikelijk een tegenexpertise te laten uitvoeren door mensen als ik. Ik besloot mezelf dus aan strafpleiters voor te stellen en kreeg positieve reacties. Vorig jaar werd ik voor het eerst gevraagd voor een assisenzaak, door meester Luyckx. Dat was de moordzaak-François Ooye. Daarnaast heb ik nog particulieren als klant gehad en werd ik benaderd door meester Rieder voor de zaak-Ran Biemans.

Waarom is er een tweede opinie nodig? Doet de politie haar werk niet grondig genoeg?

Emily Deschanel als forensisch antropoloog Temperance Brennan in de topserie 'Bones'.

'Die mooie actrices komen natuurlijk niet meer tot hun recht met een mondk masker voor'

Het probleem is dat er te weinig aandacht wordt geschonken aan het sporenonderzoek omdat de middelen te beperkt zijn. Daardoor kan een zaak soms niet tot op de bodem worden uitgespit. Volgens mij is het sporenonderzoek de basis om het hele verhaal aan elkaar te breien. Mensen hebben bovendien soms last van tunnelvisie als ze naar een plaats delict kijken. Ze trekken te snel een conclusie, terwijl andere pistes onaangeroerd blijven. Je gaat dan

een verkeerde richting uit omdat de andere mogelijkheden niet onderzocht zijn.

Voor je laatste assisenzaak heb je zelf ingebroken. Probeer je dat soort dingen vaker uit?

In die zaak werd me gevraagd of er andere mogelijkheden waren om binnen te raken in het pand zonder sleutel. Dat heb ik - mét toestemming van de bewoners - gedaan en met foto's en video-beelden geïllustreerd. Als je een stelling visueel onderbouwt, is

dat makkelijker te begrijpen voor een jury.

Je bent de eerste die dit werk onafhankelijk doet. Werd je makkelijk aanvaard als jonge vrouw?

Vooraf het feit dat ik nog jong ben, lokt reacties uit, maar daar trek ik me weinig van aan. Ik doe dit werk graag en heb er aanleg voor.

Je zit door je werk voortdurend in de sfeer van moord, doodslag en criminaliteit. Kleurt dat je visie op het leven?

Nee. Ik ben van nature heel opgewekt. Ik heb bewust voor die job gekozen, en als ik met een zaak bezig ben, ga ik daarin op. Maar wie de dader is, maakt voor mij niets uit: ik concentreer me op feiten en trek conclusies. Een oordeel vellen is voor de jury of de beroepsrechter.

Kijk je zelf ook naar de tv-series die zich op jouw werkterrein afspelen?

Nee, als ik 's avonds thuiskom, heb ik het wel gehad. Soms kijkt mijn vriend naar 'CSI'. Ik kan dat alleen als ik er niet bij nadenk. Het erge is dat juryleden in Amerika soms aan de expert vragen waarom hij iets niet gedaan heeft

zoals het in 'CSI' gebeurt, maar vaak is dat dan gewoon onmogelijk. In die series wordt de werkelijkheid mooier voorgesteld dan ze is. Het is bijvoorbeeld belangrijk bij sporenonderzoek voorzorgen te nemen voor je de plaats delict betreedt, want het is niet de bedoeling dat onderzoekers zelf vezels en DNA achterlaten. In 'CSI' dragen ze wel handschoenen, maar ze staan ook zonder veiligheidskledij over het slachtoffer gebogen. Maar die mooie actrices komen natuurlijk niet meer tot hun recht met een mondmasker. Daarnaast voeren die acteurs het hele onderzoek, terwijl dat normaal door verschillende gespecialiseerde bureaus wordt gedaan. Ze vinden ook altijd mooie sporen zoals duidelijke schoenaafdrukken of haren met de wortel eraan. Maar meestal moet je het met heel wat minder doen en is de zaak veel complexer.

Hoe doen onze eigen reeksen het wat betreft geloofwaardigheid?

Bij 'Witse' is het niet anders. Je ziet mannen in een overall iets bepoederen, terwijl de hoofdacteurs over het slachtoffer stappen... Voor zover ik weet, hebben ze bij 'Witse' en 'Flikken' nochtans mensen die dat coördineren. Maar het moet natuurlijk mooi blijven. Anderzijds heb ik bij echte onderzoeken ook al zaken gezien waar bij de eerste vaststellingen al een hoop verknoid is. **Zetten die series niet aan tot creativiteit bij criminelen?**

Soms vind ik het jammer dat iets wordt uitgespit wat bij mensen meer wakker maakt dan nodig is. Anderzijds kan je die informatie ook op het internet vinden. Boeken over forensische wetenschap kan je ook gewoon bestellen. Ik denk dus niet dat mensen die iets van plan zijn, hun mosterd gaan halen bij een tv-serie. Als je iets wilt voorbereiden, zal je dat toch grondiger moeten doen.

Hoe zie jij je toekomst?

Rooskleurig, als ik de advocaten mag geloven. Zij zijn nu mijn grootste opdrachtgevers.

■ FP

www.karvadi.be

Expo 'Moord in het Museum'

Ontmasker de moordenaar!

Afspraak op de plaats van de misdaad en... aan het werk! Van de ontdekking van het lichaam tot het aanduiden van de verdachte(n). Net als in het spel Cluedo is het in de expo 'Moord in het Museum' aan jou om het onderzoek te voeren. Daarbij krijg je de hulp van deskundigen van de technische en wetenschappelijke politie. Ze kwamen al langs en troffen verschillende aanwijzingen aan: een patroonhuls, bloedsporen, textielvezels, vingerafdrukken... Onderzoek nu zelf ook grondig de plaats van de misdaad. Ga naar de laboratoria waar de sporen geanalyseerd worden en zoek uit bij wie ze passen. Noteer alles goed in je notitieboekje. Aan de hand van filmpjes, klankbanden en interactieve spellen leer je spelenderwijs over

gerechtelijke geneeskunde, forensische tandheelkunde, DNA en biologische sporen, schoensporen, vezels en microvezels... De expo 'Moord in het Museum' krijgt de medewerking van deskundigen van het NICC (Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie) en de federale politie. Het is een actuele en leerrijke interactieve tentoonstelling voor het hele gezin, met een apart parcours voor de allerjongsten. ■

i 'Moord in het Museum' praktisch: van 14 december 2006 tot 2 september 2007 in het Museum voor Natuurwetenschappen in Antwerpen. Geopend van dinsdag tot vrijdag van 9u30 tot 16u45, tijdens het weekend van 10 tot 18u. Toegangsprijs: 7 euro. Ook groepstarieven beschikbaar. Meer info op www.natuurwetenschappen.be.

Geschenk

Wij geven 13 standaardspellen en 10 reisspellen van Cluedo weg, en 100 tickets voor de expo 'Moord in het Museum'. Interesse? Stuur dan als de bliksem de bon, samen met je gegevens, op een gele briefkaart naar Magnet Magazines, Moord in het Museum, Postbus 620, 2627 Schelle, en vermeld zeker de prijs van je voorkeur.

Naam: .....

Adres: .....

Geboortedatum: .....

E-mail: .....

Tel./gsm: .....

Voorkeur: .....

